

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000018

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДПУ від 08.03.2024 № 368

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варшам'ян Тигран Гарушович
2. Tigran Varshamian

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7213-6375

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 05-03-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Адвокатське бюро «ВАРШАМ'ЯНА»

Код за ЄДРПОУ: 42785241

Місцезнаходження: вулиця Металургів, будинок 17, Бровари, Броварський р-н., 07400, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 4258

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.21

Тема дисертації:

1. Правове регулювання оподаткування ІТ-сектору
2. Legal regulation of taxation of IT-sector

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексному дослідженню теоретичних, нормативних та прикладних аспектів правового регулювання оподаткування ІТ-сектору. Здійснено аналіз рівня наукової проблематики щодо законодавчої регламентації оподаткування у сфері ІТ. Підкреслюється важливість та необхідність правового регулювання інформаційно-технологічних відносин у контексті сучасних світових змін. Загальновідомо, що інформаційно-технологічні відносини охоплюють процеси створення, обробки, зберігання та використання інформації, а також розвиток нових технологій комунікації. Разом з цим ІТ-сфера пов'язана з появою нових об'єктів в економічному просторі держави, таких як, наприклад, технології блокчейн, гіг-контракти, стартапи, віртуальні організації, фрілансери тощо. Завдання ж правової регламентації полягає передусім у визначенні статусу та безпосередньому регулюванні зазначених вище відносин державою в особі її

уповноважених органів. Значення інформаційно-технологічних відносин пояснюється їх впливом на розвиток країни, оскільки високий рівень прогресу та використання інформаційних технологій допомагає підвищити соціально-економічні досягнення суспільства. Отже, на сучасному етапі розвитку України інформаційно-технологічні відносини стають новим об'єктом правового регулювання, що окреслює перед державою завдання визначити їх юридичний статус і режим функціонування. Це новий, малодосліджений вид правовідносин, на якому акцентують увагу фахівці та науковці з різних галузей права. Наразі необхідно з'ясувати поняття «ІТ-сектор», оскільки він має велике значення для державної податкової політики. ІТ-сектор характеризується високим статусом та елітарністю в сучасному світі, зазначаються переваги використання інформаційних технологій у різних сферах економіки. Загалом наголошується на важливості розуміння та регулювання інформаційно-технологічних відносин для подальшого розвитку суспільства та правової системи. Використовуючи різноманітні наукові джерела, в роботі аналізуються підходи й погляди різних учених на сутність «ІТ-права» та «ІТ-відносин». Висувається теза про те, що «ІТ-право» є новою і комплексною галуззю системи права, яка регулює різноманітні суспільні відносини в цифровому середовищі та має специфічні особливості. Водночас, об'єктом правового регулювання виступає діяльність, що здійснюється у сфері використання інформаційних технологій, яка зумовлює виробництво ІТ-продукції та надання ІТ-послуг і має за мету одержання прибутку (доходу), який породжує в суб'єктів такої індустрії податковий обов'язок. Механізм податкового регулювання в ІТ-правовідносинах можна розглядати як спеціальний режим оподаткування чи згідно із законодавством спеціальний податковий режим (відповідно до п. 11.2 ст. 11 Податкового кодексу України). Останній становить систему заходів, що передбачає особливий порядок оподаткування для окремих категорій суб'єктів господарювання. Отже, суб'єкти інформаційних технологій – платники податків мають можливість перейти на спрощену систему оподаткування, якщо вони відповідають установленим законодавством умовам. Досліджено характер і рух платежів, які надходять від суб'єктів інформаційних технологій. Так, залежно від типу публічного фонду, вони розрізняються на податкові надходження та єдиний соціальний внесок. Перші збираються виключно в бюджетах, а другі спрямовуються на поповнення системи публічного державного страхування (позабюджетна система). У дисертаційному дослідженні висвітлюється проблема щодо фінансової безпеки держави у сфері оподаткування ІТ-сектору. Зокрема було встановлено, що загрози, які можуть підірвати податкову безпеку в сфері оподаткування ІТ-сектору, включають таке: високий рівень тіньової економіки в галузі; зростаючий податковий тиск на підприємства ІТ-сектору; проблема відтоку кадрів (людський чинник), що може призвести до втрати кваліфікованих фахівців; постійні зміни у податковому законодавстві, що можуть ускладнити оподаткування для компаній; низький рівень податкової культури, який впливає на володіння платниками податків знаннями у сфері дотримання правил оподаткування.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of theoretical, normative and applied aspects of legal regulation of taxation of the IT sector. An analysis of the level of scientific problems of legal regulation of taxation in the field of IT was carried out. The study examines the importance and necessity of legal regulation of information technology relations in the context of modern world changes. It is well known that information and technology relations cover the processes of creation, processing, storage and use of information, as well as the development of new communication technologies. At the same time, the IT sphere is connected with the emergence of new objects in the economic space of the state, such as, for example, blockchain technologies, gig contracts, startups, virtual organizations, freelancers, and others. The task of legal regulation consists, first of all, in determining the status and direct regulation of the above-mentioned relations by the state in the person of its authorized bodies. The importance of information technology relations is explained by their influence on the development of society, since the high level of development and use of information technologies helps to increase the socio-economic development of society. So, at the current stage of Ukraine's development, information technology relations are becoming a new object of legal regulation, which sets the state the task of determining their legal status and mode of operation. This is a new, little-researched type of legal relationship that attracts the attention of specialists and scientists from various fields of law. Attention is drawn to the need to clarify the concept of "IT sector", as it is of great importance for the state tax policy. The IT sector is characterized by high

status and elitism in the modern world, the advantages of using information technologies in various spheres of the economy are noted. In general, the importance of understanding and regulating information-technological relations for the further development of society and the legal system as a whole is emphasized. Using various scientific sources, the work analyzes the approaches and views of various scientists on the essence of "IT law" and "IT relations". The thesis is put forward that "IT law" is a new and complex branch of the legal system, which regulates various social relations in the digital environment and has specific features. At the same time, the object of legal regulation is the activity carried out in the field of the use of information technologies, which leads to the production of IT products and the provision of IT services and has as its purpose the receipt of profit (income), which generates such industry tax liability. The mechanism of tax regulation in IT legal relations can be considered as a special taxation regime or, according to the legislation, a special tax regime (in accordance with clause 11.2 of Article 11 of the Tax Code of Ukraine). The latter represents a system of measures that provides for a special taxation procedure for certain categories of economic entities. Thus, information technology entities-taxpayers have the opportunity to switch to a simplified taxation system, if they meet the conditions established by the law. The nature and movement of payments received from information technology entities has been studied. Yes, depending on the type of public fund, they are divided into tax revenues and a single social contribution. The former are collected exclusively in the budgets, and the latter are directed to the replenishment of the public state insurance system (off-budget system). The dissertation study highlights the problem of the financial security of the state in the field of taxation of the IT sector. In particular, it was established that threats that can undermine tax security in the field of taxation of the IT sector include the following: a high level of the shadow economy in the industry; increasing tax pressure on enterprises of the IT sector; the problem of personnel outflow (human factor), which can lead to the loss of valuable specialists; constant changes in tax legislation that may complicate taxation for companies; low level of tax culture, which affects taxpayers' knowledge of tax compliance.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Варшамян Т. Г. Правове регулювання цифрового податку в Україні та Європейському Союзі. Ірпінський юридичний часопис. 2021. Вип. 3 (7). С. 62–75. URL: <https://drive.google.com/file/d/1asureSXVS1ddKUiYu9axM6s3uxIKeCU8/view>
- Варшамян Т. Г. Особливості спеціальних принципів оподаткування послуг від ІТ-сектору. Економіка. Фінанси. Право. 2023. Вип 8. С. 33–35. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-item/355>
- Варшамян Т. Г. Особливості ІТ-сектору як об'єкта податкового регулювання. Економіка. Фінанси. Право. 2023. Вип 9. С. 10–12. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-item/356>
- Варшамян Т. Г. Особливості оподаткування ІТ-сектору в Україні. Фінансова політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. (25 берез. 2020 р.): у 2-х ч. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. Ч. 2. С. 30–32. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 143).
- Варшамян Т. Г. Особливості правового регулювання оподаткування ІТ-сектору. Актуальні проблеми сучасної освіти та науки в контексті євроінтеграційного поступу: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., присвяч. 20-річчю ін-ту (м. Луцьк, 21–22 трав. 2020 р.) / упоряд.: О. А. Бундак, Т. Й. Жалко, Н. Г. Конон. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 181–183.

- Варшамян Т. Г. Цифрові технології в сфері оподаткування у Фінляндії. Удосконалення механізму правового регулювання суспільних відносин з урахуванням зарубіжного досвіду: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 1 черв. 2020 р.) / відп. ред. О. Ю. Бусол. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. С. 36–38.
- Варшамян Т. Г. Фактори, що сприяють ухиленню від оподаткування в ІТ-сфері. Фінансова безпека України: сучасний стан правового регулювання та перспективи розвитку: зб. матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (27 листоп. 2020 р.). Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С. 52–56.
- Варшамян Т. Г. Фінансова безпека держави та віртуальні валюти: загрози та виклики. Фінансова безпека України: сучасний стан правового регулювання та перспективи розвитку: зб. тез VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (26 жовт. 2022 р.). Ірпінь: Університет ДФС України, 2022. С. 64–70.
- Білоус В. Т., Варшамян Т. Г.. Особливості оподаткування ІТ-діяльності в Україні: перспективи вдосконалення. KNOWLEDGE • EDUCATION • LAW • MANAGEMENT. 2020. Vol. 1. No 7 (35). P. 122–129. URL: <http://kelmczasopisma.com/ua/jornal/29>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоус Віктор Тарасович
2. Viktor Bilous

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1390-1065

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оніщик Юрій Віталійович
2. Yurii Onishchuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3355-3392**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет технологій та дизайну**Код за ЄДРПОУ:** 02070890**Місцезнаходження:** вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бригінець Олександр Олексійович
2. Olexandr Briginets

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4058-7566**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова**Код за ЄДРПОУ:** 14163438**Місцезнаходження:** вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Обласна рада**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Глух Марина Василівна
2. Maryna Hlukh

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6107-5415

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стріяшко Галина Миколаївна

2. Halyna M. Striyashko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-1768-5889

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Касьяненко Любов Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Касьяненко Любов Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Грицюк Ігор Васильович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна